

Pensioen in Eigen Beheer – Acties?

Vanaf **1 juli 2017** is het niet langer mogelijk voor directeuren-grotoaandeelhouders (dga's) om een pensioen op te bouwen in de eigen BV, ofwel "Pensioen in Eigen Beheer" (PEB). De nieuwe wetgeving, zogenoemde "Wet uitfasering pensioen in eigen beheer", geeft de dga een drietal opties:

- I. Bevriezen huidige PEB (verdere opbouw is niet mogelijk);
- II. Afkopen PEB tegen de fiscale waarde (met een korting) in 2017, 2018 of 2019; of
- III. Omzetten PEB in een oudedagsverplichting (ODV) tegen fiscale waarde.

Let op: ongeacht de te maken keuze is het van essentieel belang om **vóór 1 juli 2017** de pensioenregeling premievrij te maken, omdat vanaf die datum het niet meer is toegestaan om een PEB verder op te bouwen. Doet u dit niet dan riskeert u een maximale (loon)belastingheffing van maar liefst 72% (inclusief revisierente) op het gehele opgebouwde pensioenvermogen.

Hieronder wordt eerst de achtergrond van de nieuwe wetgeving besproken, daarna komen de verschillende opties en actiepunten aan bod.

1. Achtergrond wetgeving PEB

De eerder genoemde wetswijziging is het eindpunt van een langlopende discussie over de houdbaarheid van de PEB. In de afgelopen jaren is gebleken dat de voordelen van de PEB steeds kleiner zijn geworden; door een lager tarief van de vennootschapsbelasting, beperktere mogelijkheden tot pensioenopbouw en de beperkte mogelijkheid om dividend uit te keren vanwege de hoogte van de (commerciële) pensioenvoorziening (de "dividendklem"). Vooral dit laatste was een doorn in het oog van veel dga's.

2. Opties en actiepunten

Hiermee bespreken wij de vorenstaande drie opties.

2.1 De PEB bevriezen

Het bevriezen van de PEB houdt in dat de tot en met het moment van bevriezen opgebouwde pensioenrechten in stand worden gelaten. Dit heeft echter niet tot gevolg dat de waarde van de pensioenverplichting in de toekomst onveranderd blijft. De BV zal jaarlijks een actuariële berekening van de pensioenverplichting moeten maken. Daarnaast blijft oprenting (tegen 4%) en indexering mogelijk. Let wel, huidige knelpunten, zoals de dividendklem blijven bij bevroering bestaan.

2.2 Afkoop of omzetting

De twee andere mogelijkheden zijn het (i) afkopen van de PEB en (ii) het omzetten van de PEB in een ODV. Alvorens één van deze faciliteiten toegepast kan worden, wordt de PEB belastingvrij afgestempeld naar de fiscale waarde per 31 december 2015. Belastingvrij houdt in dat geen vennootschaps-, loonbelasting of revisierente verschuldigd is.

Verder is het voor beide faciliteiten van belang dat de belastingdienst hiervan op de hoogte wordt gebracht middels een informatieformulier (te downloaden op de website van de belastingdienst). Dit dient binnen één maand na afkoop of omzetting (uiterlijk op 31 december 2019) gedaan te worden.

Omdat de toepassing van de faciliteiten uiteindelijk invloed kan hebben op de pensioenrechten van de (ex-)partner, dienen er in bepaalde situaties afspraken gemaakt te worden met de (ex-)partner over een vorm van compensatie (voor de (ex-)partner wijzigen immers de pensioenaanspraken). Het niet of niet afdoende regelen van een dergelijke compensatie kan een met schenkbelasting belaste schenking van de (ex)partner aan de dga zijn. Om de rechten van de (ex-)partner te waarborgen, dient hij/zij het informatieformulier eveneens te ondertekenen (hieronder nadere uitleg).

Hierbij merken wij op dat beide opties ook kunnen worden toegepast voor reeds ingegane pensioenen van dga's.

2.2.1. Afkoop PEB

U kunt ervoor kiezen om in één keer het gehele pensioen af te kopen (gedeeltelijke afkoop is niet mogelijk). De BV is alsdan in één keer verlost van de pensioenverplichting. Evenwel, over de PEB moet wel de verschuldigde loonbelasting in een keer aan de fiscus worden betaald. Ondanks de in dit kader geboden kortingen (34,5% in 2017, 25% in 2018 en 19,5% in 2019 op de fiscale waarde per 31 december 2015) kan dit aardig in de papieren lopen en moet de BV derhalve over voldoende liquiditeiten beschikken om minimaal de verschuldigde loonbelasting te kunnen voldoen. De netto afkoopsom wordt verschuldigd aan de dga. Hoe met deze vordering/schuld kan worden omgegaan (geheel of gedeeltelijk aflossen), dient op de persoonlijke situatie te worden afgestemd.

Gezien het grote aantal factoren (verwacht rendement, overige bezittingen/schulden, of pensioen al dan niet ingegaan etc.) waar rekening mee gehouden dient te worden, is een algemeen advies in dit kader niet mogelijk. Aan de hand van elke concrete situatie dient onderzocht te worden wat wenselijk c.q. voordeliger voor betreffende dga is. Het volgende voorbeeld ter verduidelijking van de systematiek.

Let op: De eerder genoemde kortingen zien niet op de waardeangroei van de PEB na 31 december 2015. Dit in combinatie met de jaarlijks aflopende kortingen (t/m 2019), heeft tot gevolg dat de loonbelastinglast verhoudingsgewijs toeneemt naarmate later wordt afgekocht.

Voorbeeld

	31-12-2015	01-06-2017	31-12-2017	31-12-2018
Commerciële waarde	€ 500.000	€ 506.750	€ 513.591	€ 520.525
Fiscale waarde	€ 150.000	€ 160.500	€ 171.735	€ 183.756
Korting	-	34,5%	34,5%	25%

Bij afkoop op 1 juni 2017 geldt het volgende:

Uitgangspunt loonbelasting fiscale waarde op 01-06-2017	€ 160.500
Fiscale waarde per 31-12-2015	€ 150.000
Loonbelasting berekend o.b.v. maximum tarief van 52%	
Met 34,5% korting over fiscale waarde per 31-12-2015:	
$65,5\% \times € 150.000 \times 52\% =$	€ 51.090
Zonder korting over fiscale waarde opgebouwd vanaf 31-12-2015: $(€ 160.500 - € 150.000) \times 52\% =$	€ 5.460
Totaal loonbelasting (dus minimum benodigde liquiditeit)	€ 56.550

Netto uit te keren

€ 103.950

Bij afkoop op 1 januari 2018 geldt het volgende:

Uitgangspunt loonbelasting fiscale waarde op 31-12-2017	€ 171.735
Fiscale waarde per 31-12-2015	€ 150.000
Loonbelasting berekend o.b.v. maximum tarief van 52%	
Met 25% korting over fiscale waarde per 31-12-2015:	
$75\% \times € 150.000 \times 52\% =$	€ 58.500
Zonder korting over fiscale waarde opgebouwd vanaf 31-12-2015: $(€ 171.735 - € 150.000) \times 52\% =$	€ 11.302
Totaal loonbelasting (dus minimum benodigde liquiditeit)	€ 69.802

Netto uit te keren

€ 101.933

2.2.2. Omzetten PEB in een oudedagsverplichting

De laatste optie is het omzetten van de PEB in een ODV, ook wel de spaarvariant genoemd. De omzetting heeft tot gevolg dat het opgebouwde spaarsaldo tegen fiscale waarde (na de afstempeling naar de waarde per 31 december 2015) op de fiscale balans blijft staan en jaarlijks zal worden opgerent op basis van het zogenoemde U-rendement (op dit moment nagenoeg nihil). Op het moment dat de AOW-gerechtigde leeftijd is bereikt, zal de ODV gelijkmatig over ten minste 20 jaar moeten worden afgebouwd.

Aan de ene kant is deze optie gunstig gezien het uitstel van belastingheffing. Aan de andere kant wordt er geen korting verleend zoals bij afkoop. In vergelijking met de optie 'bevrozen' is het van belang dat de uitkering in het kader van de ODV in veel gevallen lager uitvalt. De basis voor de uitkeringen is immers de relatief (ten opzichte van de hogere commerciële waarde van de pensioenuitkeringen) lage fiscale waarde van de pensioenverplichting op het moment van omzetting in een ODV opgerent met het op dit moment relatief lage U-rendement.

Hierdoor zal de verschuldigde loonbelasting over deze uitkeringen bij de dga – in de toekomst – vaak relatief laag zijn (gezien de tariefschijven in box 1).

Voor het antwoord op de vraag of een ODV interessanter is dan afkoop, zal onder meer de (verwachte) toekomstige belastingheffing over de uitkeringen moeten worden afgezet tegen de directe belastingheffing bij afkoop.

2.3 Overige aandachtspunten

Hieronder nog enkele aandachtspunten.

2.3.1. Premievrij maken PEB

Om de PEB vóór 1 juli 2017 volledig premievrij te maken moet allereerst een besluit door de BV worden genomen, waaruit blijkt dat de pensioenopbouw gestaakt wordt. Dit gebeurt meestal via een besluit van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). Daarnaast dient een addendum bij de pensioenovereenkomst tussen de dga en de BV te worden gevoegd, waarin de gewijzigde voorwaarden (de afspraken) worden vastgelegd.

2.3.2. De (ex-)partner

Zoals vermeld geeft de (ex-)partner zijn/haar pensioenaanspraken (aanspraken op oudedagspensioen dga bij echtscheiding (50%) en het eigen partnerpensioen bij overlijden dga (100%)) op, op het moment dat hij/zij akkoord gaat met een afkoop, dan wel omzetting in een ODV. Dit kan nadelig zijn voor de partner in geval van echtscheiding of overlijden. Vandaar dat de regeling (onder meer het binnen een maand na afkoop of omzetting in een ODV bij de fiscus in te dienen formulier vereist een medeondertekening door de (ex)partner) vereist dat de (ex)partner instemt met een afkoop of omzetting. Dit om de rechten van de (ex-)partner te waarborgen. Ingeval de (ex)partner door de afkoop of omzetting wordt benadeeld zal hij/zij in zakelijke verhoudingen compensatie vragen voor zijn/haar instemming. Bij afwezigheid van een dergelijke compensatie, daar waar deze in zakelijke verhoudingen wel geboden zou zijn geweest, kan de

fiscus stellen dat de (ex)partner een met schenkbelasting belaste schenking aan de dga heeft verricht. In tegenstelling tot wat men vaak hoort, kan een dergelijke zakelijke compensatie ook aan de orde zijn wanneer men in gemeenschap van goederen gehuwd is.

2.3.3. Extern verzekerd pensioen

In het geval dat het pensioen is ondergebracht bij een externe verzekeraar, kan de dga dit pensioen (als dit externe pensioen niet onder de pensioenwet valt) nog vóór 1 juli 2017 terughalen naar de eigen BV middels een waardeoverdracht. In de jaren 2017, 2018 of 2019 bestaat de mogelijkheid tot afkoop, waarbij geen revisierende gemoeid is. Echter geldt de eerder genoemde korting in dit kader niet.

3. Conclusie

In het kader van de PEB heeft u dus drie keuzen. Maar afgezien van deze keuze is het van groot belang om vóór 1 juli 2017 de PEB volledig premievrij te maken. Verder kent elk van de varianten voor- en nadelen. Per geval dient te worden beoordeeld wat de meest gunstige optie is. Hiervoor heeft u tot 1 januari 2020 de tijd, maar houdt daarbij in de gaten dat in het geval van afkoop de korting elk jaar afneemt en de aangroei sinds 1 januari 2016, welke belast is bij afkoop, toeneemt.

Behoeftte aan nader advies?

Aarzelt u niet en neem contact met ons op!

René Maat
ram@rechtstaete.nl
+31 20 573 03 84

Ton Oostenrijk
ajo@rechtstaete.nl
+31 20 573 03 83

Emmaplein 5
1075 AW Amsterdam

Postbus 75638
1070 AP Amsterdam

Luc van Dijk
lvd@rechtstaete.nl
+31 20 573 03 97

Léon Borkes
lbo@rechtstaete.nl
+31 20 573 03 98

T +31 20 573 03 60
F +31 20 570 96 70

info@rechtstaete.nl
www.rechtstaete.nl

Sophie Hoogenberg
sho@rechtstaete.nl
+31 20 573 03 94

Natasha Konings
nko@rechtstaete.nl
+31 20 573 03 68

Beer van den Broek
bvb@rechtstaete.nl
+31 20 573 03 66

Jetse van Helden
jvh@rechtstaete.nl
+31 20 573 03 96

